

[H. C. Toft.]

Det bliver ikke mange, der med de i lovforslaget indeholdte bestemmelser vil forsøge sig som nye kartoffeleksportører. Der ved udelukker man næsten et generationsskifte hos eksportørerne, således at kredsen af eksportører bliver mindre og mindre og de efterhånden kan sidde og have det hyggeligt og rart sammen og ikke behøver at udfolde noget større initiativ for at sælge nogle kartofler i udlandet og for at finde nye markeder. Vi vil så have nogle eksportører, der vil kunne betegnes som sofaeksportører, på samme måde som vi i tidligere tider kunne betegne visse importører som sofaimportører.

Vi er ikke indstillet på at give ministeren de bemyndigelser, han anmoder om. Vi mener, at ministeren må være tilstrækkelig forsynet med bemyndigelser i 1958-loven om afsætning af danske landbrugsvarer, thi efter denne lov kan ministeren bestemme, at afsætning af danske landbrugsvarer kun må finde sted under iagttagelse af de forskrifter, han måtte fastsætte; og ved den ændring, vi i 1960 foretog i loven om afsætning af danske landbrugsvarer, kom der en tilføjelse, hvor der bl. a. står, at eksportører for at opnå autorisation skal stille sikkerhed, altså en bankgaranti.

Vi vil under udvalgsarbejdet gerne have belyst, om dette ikke er tilstrækkeligt til at sikre, at eksporten af kartofler bliver beskyttet på bedst mulig måde.

Jens P. Jensen: Dette forslag til lov om udførsel af kartofler er jo tænkt som en afløsning af den bestående lov fra 1938. På dette tidspunkt var eksporten af kartofler betydelig mindre end i de sidste år, hvor der jo har været en ret stor eksport, vel nok noget svingende, men vi ved jo, at den har en stor værdi. Ifølge de tal, der er eksporteret for fra 1. januar til 1. november 1962, er vi knap nået de 100.000 t. I fjor var vi oppe på godt 41.000 t i det tilsvarende tidsrum. Alene til andre lande er der eksporteret 40.000 t, så vi ved, der må gøres et arbejde for fortsat fremme af kartoffeleksporten. Derfor er det nødvendigt, at loven ændres.

Vi vil fra vor side støtte lovforslaget; vi mener, at ansøgere må have eksportkendskab for at kunne få autorisation. Det må

være rimeligt, at eksportører har kendskab til behandlingen af kartofler og erfaring i eksporthandel, så at den kan ske på tilfredsstillende måde. At der også må være stillet bankgaranti for at kunne opnå eksportautorisation, er vel givet, og det er rimeligt, at den udnyttes, for at man kan beholde autorisationen i den givne periode. På mit partis vegne anbefaler jeg forslaget til snarlig vedtagelse.

Morten Lange: Hovedemnet for det lovforslag, vi her behandler, er jo så afgjort spørgsmålet om autorisationen af eksportørerne, men for at forstå forslagets skarphehed må man nok være klar over, at baggrunden er den, at kartofflernes sundhed er et ganske overordentlig vigtigt og samtidig et meget vanskeligt problem. Modtagerlandene er meget krævende, hvad dette angår, og de har gode grunde til det. Man behøver vel ikke at gå helt tilbage i historien til hungersnøden på Irland i 1840'erne, som forårsagede 1 million menneskers død, for at få dimensioner for, hvad kartoffelsygdom kan betyde, men vi kan blot erindre os, at de skrappeste spæringsbestemmelser; vi har i dansk planteavl, gælder kartoffelbrok, en sygdom, som kun har været kendt herhjemme i ca. 40 år, men som vel nok er den farligste af de kartoffelsygdomme, som har med eksportkartoflerne at gøre.

Sygdomsbekæmpelsen herhjemme er naturligvis udbygget, men efter min mening ikke udbygget nær nok, og det er jo derfor, at eksportkartoflerne fra tid til anden har været i et ubehageligt søgelys. Kontrollen må sikkert skærpes på nogle af disse områder. Jeg vil ikke hermed sige, at vi ligger lavere end flertallet af de konkurrerende lande, det har jeg ikke nogen præcis oversigt over, men meningen må være, at vi skal ligge væsentligt bedre, når det gælder eksport, og det samme gælder forædlingsarbejdet, som her i landet ikke har haft nær nok gode kår. For at holde de brugbare kartoffelsorter stadig væk brugbare må der foretages et forædlingsarbejde, og der kan opnås store resultater, hvis man virkelig sætter ind dér, men det dygtige arbejde, som er gjort på kartoffelstationen i Vandel, har efter min opfattelse haft alt for vanskelige kår. Det var et sted, hvor det danske landbrug formodentlig havde